

CRISTAL·LITZACIONS

El redactor corresponent de "La Veu de Catalunya", a Madrid, és un home que tot ho cristal·litza a la seva manera. Durant la seva vida accidentada i pintoresca, ha cristal·litzat moltes coses, que després s'han tornat algunes coses.

La darrera, però, val la pena de comentar-la; si més no, fer-la conèixer als nostres amics que no lleixen el diari d'aquests senyors, que malgrat tot, continuen essent els de la Plaça de la Cucurulla.

El redactor corresponent de Madrid, estant, assegura d'aquella manera que ens hi té acostumats, que l'home de demà és don Joan Ventosa i Calvell.

En aquest lloc, tindriem d'esser nosaltres els que hauríem de demanar: —Don Joan Ventosa i Calvell, home de demà: de la Monarquia o de la República?

L'articulista assegura que les dretes — les altres dretes, com diu ell, les fortes — nosaltres compremem que vol dir les dretes monàrquiques, no seguiran ni a Lerroux, ni a Maura. No els seguiran perquè entre aquests senyors s'hi interposen la qüestió religiosa, la qüestió social i la qüestió de la propietat, qüestions de les quals — diu — en la forma que han pres en la carta constitucional, els dits senyors són proporcionalment responsables. Llegim encara l'articulista: "L'home, en canvi, que en aquest moment es troba en el centre de totes les esperances, és el senyor Ventosa, el qual té, sobre els senyors essentats (Lerroux i Maura), l'avantatge de no haver contribuït a crear l'actual situació constitucional: i, a més a més, té sobre d'ells qualitat de ponderació, de preparació i de seny polític i social, que

La suposada malaltia de Stalin

Es confirma que pateix de perturbacions mentals

Berlín. — Els rumors més extraordinaris continuen circulant a Berlín amb motiu de les veritables raons del viatge a Moscou del cèlebre psiquiatra i especialista de malalties internes alemany el professor Hermann Zondek, que, sota l'excusa de conferències organitzades per la Universitat de la capital soviètica, ha anat a auscultar a diversos caps del règim bolxevic, les malalties dels quals estan voltades d'un misteri profund.

El doctor Hermann Zondek examina particularment a Stalin, qui, segons s'ajirma, sofreix de perturbacions funcionals d'hipòfisi que han engendrat en el malalt mal nerviosos de base mental i una disminució, que s'accentua cada dia, de la memòria. El tsar vermell, segons sembla, se sent cada dia més fluit, i encara que és excessiu el parlar des d'ara d'una alteració quasi completa de les funcions intel·lectuals del dictador, el cert és que l'estat de salut se'n inspira als caps de la III Internacional franques inquietudes.

Co que dona aparencia d'autenticitat a aquests rumors és que el professor Zondek ha descobert recentment un mètode que "ha consistit en la psíquica, decisiu en tots els casos de perturbacions mentals i orgàniques que tinguin com a base la hipòfisi, el tractament de malalties del sistema nerviós i del centre de la voluntat.

El mètode del professor berlínes, el descobriment del qual ha estat objecte de Memòries explicatives detallades de totes les publicacions mèdiques del Reich, té per base les injeccions de brom a la hipòfisi.

S'ha d'afegir que, segons les informacions rebudes de Varsòvia, dos savis polonesos, especialistes en malalties canceroses, han estat també cridats a la capçalera del llit del malalt.

FILIPPO TURATTI

La mort de Filippo Turatti ha produït, a París, enorme sentiment entre els refugiats polítics italians.

El fill tenia seixanta-cinc anys.

Filippo Turatti, fill d'un magistrat italià, ha estat un dels fundadors del Partit Socialista. Italià, hi ha mantingut el seu partit fins a l'abandó d'intel·lectualitat de la qual es retreia una mica la massa obrera italiana per no trobar-se prou preparada.

Turatti, no obstant, tingué enormes masses addites i ostentà la representació de Milà en el Parlament italià durant molts legislatures, i era considerat com el més brillant orador de la Cambra.

En els darrers temps, abans de l'adveniment del feixisme i poc abans de la Marxa dels "camises negres" sobre Roma, Filippo Turatti ja s'havia donat perfectament compte del perill que es veïssimava a l'horitzó i freqüentia la Cort i les altes esferes polítiques amb la intenció d'aconseguir que es constituís un Govern d'esquerra, i fracassà en aquestes temptatives per la incomprensió de molts dels seus propis amics i altres polítics d'esquerra i sobretot per la intransigència del partit populista.

Després de la conquesta del Govern per Benet Mussolini, que anys enrera havia estat un dels més actius militants del socialisme italià i col·laborador de Filippo Turatti, es retirà de la vida pública i tanmateix quedà considerat pels feixistes com una figura perillosa per al seu comandament, per la qual cosa procuraren fer-li la vida insuportable i era vigilat tot sovint per agents oficials i secrets.

No podent de cap manera suportar aquesta vida de persecució, Turatti decidí fugir d'Itàlia, puix que se li negaven els passaports per sortir a l'estranger. Per a això, amb la col·laboració de diversos amics aconseguí guanyar alta mar a bord d'una petita embarcació i arribar a territori francès, després d'una travessia dramàtica, per haver estat sorpresos per un violent temporal, més d'haver estat perseguit per la policia italiana.

La mort, en l'exili, del cabdill del socialisme italià, ha estat molt sentida en tots els cercles polítics, adhéu en els feixistes.

Per notícies particulars hom sap que la notícia ha produït a Itàlia gran emoció, si bé la premsa transalpina s'ha limitat a donar la sola notícia de la seva mort.

Tots els que analitzen la figura de Filippo Turatti li reconeixen extraordinari talent, i diuen que era un home conscient de la seva responsabilitat i que mai no féu a les seves masses promesses demagògiques.

Hom recorda que el propi Mussolini reconegué tàcitament i pública la vàlua de Filippo Turatti, quan, en ocasió de nomenar secretari general del partit feixista a August Turatti, li digué, en to de lloanca: "Tu seràs el Filippo Turatti del feixisme".

Grècia pagarà els interessos

Atenes, 31.—Els diaris anuncien que el Ministeri de Finances ha comunicat que Grècia pagarà els interessos dels emprèmits externs que vencen el dia 1 d'abril en esterlines paper.— Fabra.

focs de bengala

Epoques de transició

Es molta la gent que ja sigui perquè no hi veu més enllà del nas, ja perquè obeeix tendències a mantenir el descontent i el marasme, amb mires interessades, no para de dir que anem tant malament, que això és un fàstic, que així no es pot viure... etc., etc.

Qualsevol que sentís aquestes pronunciacions de malastrugances, creuria que tenen raó de tan convencuts com prediquen. Tanmateix no saben el que es diuen, tant si garten de bona fe com si ho fan amb vistes a enrijar l'atmosfera. En tots dos casos deformen lamentablement la veritat. Cal deixar-los sols quan senten càtedra.

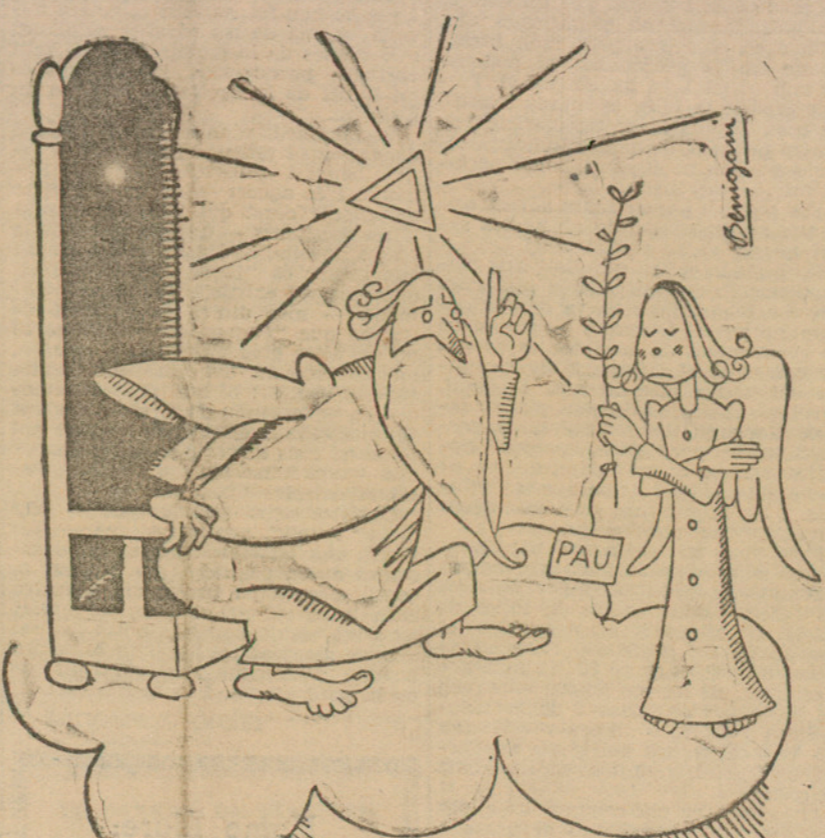
Però tampoc no podem caure en l'extrem oposat i fer semblant de creure, com nosaltres Panfloss, que vivim en el millor dels mons. Res d'això. La vida actual és aspre, dura, feréstega. Tota tranquil·litat és relativa i tot nequit és persistent i contumax. La volta del cel no ofereix pas la perspectiva d'una alba de primavera. Més aviat se'ns apar ennuvolada i propensa a despenjar damunt nosaltres noves i més punyents vicissituds...

I bé, això és més que natural. És naturalíssim. No tenim dret a esperar res més. Vivim un període de transició entre dues èpoques i cal que ens resignem a suportar les molesties inherents a aquesta realitat.

Hi ha un sistema capitalista que ja ha fet a tots i cal arreconar-lo al recambró dels mals endreços. Tenim davant el cadaver d'una civilització hipòcrita i retrera, que només ha cuidat de fer la seva obra i no ha pogut fer res més que enrijar-se i enrijar-se i enrijar-se. Totes aquestes desferres costen de desarrelar i quan estirem la soca corcada, per tal d'arrencar-la, no té res d'estrany que n'altres suem d'angúnia i la terra, arrapada a les arrels d'ocellets, ens resisteix corda, intel·ligent. I que les coses que ens escarboten, que hi vivim a recés, creguin arribada la fi del món...

Però el món ja via, a despit de les formes microbianes que vulguin variar cadaver. La postura incòmoda podrà durar un any, o deu o cent. Però la humanitat nova trobarà la seva feia.

Penseu per un moment amb el que ens passa als simples mortals el dia que canviem de domicili. Ens cal franges, bales i els mobles i les robes i els efectes. La presència de la conductora ens obliga a vulnerar l'estabilitat dels lí-

—Nen! Para compte amb els gangster per allà baix!

Recordatori de les Constitucions

Madrid, 29. — Ha acabat el repartiment als diputats de les capsetes amb l'exemplar recordatori de les Constitucions.

Es una capseta rodona, que porta les inicials R. E. o sia República Espanyola, i el nom del diputat. La capsa és de plata de baixa qualitat. Dintre conté un llibre rodo (com la capsa) amb tants fulls com articles. En resum, queda una cosa de bastant mal gust.

comentaris

ENCARA HI HA CLASSES

No ho diu cap burges o aristòcrata intransigent disposat a sortir en defensa dels privilegis de la seva casta. Ho diu la simple observació del que s'està fent al tren elèctric de les Planes, en dies d'aglomeració com és ara el diàspore i dilluns darrer.

Jo no respono de què sempre sigui així. Però sí puc donar fe que el tren ascendent de Sabadell, de tres quarts d'onze del matí del dia de Pasqua va arribar a l'Estació de Gràcia atapeït de passatgers als seus dos vagons de tercera. En canvi el de davant, que era de segona, estava gairebé buit. La gent que s'esperava a l'andana gracieusa que era molta, en veure obstruïts els accessos als cotxes superiors, on el passatge, dret o assegut, ultrapasava molt, i capcit normal del vehicle, va donar-se ànsia a córrer cap al de segona. Allí veíem com l'empleat, darrava el pas a tothom que no portés bitllet de la classe preferida i els altres, per no perdre temps en discussions, no tingueren més remei que enbuitar-se per força allà no cabien de cap manera.

Jo sempre he vist que als ferrocarrils des de tot arreu quan les classes inferiors van plenes hom té dret a ocupar les superiors. I a ocupar-les amb totes les de la llei, és a dir, acomodant-s'hi als seients com els privilegiats que poden pagar la classe. Al carril de Sabadell no passa així. No s'admeten a segona amb bitllet de tercera ni a peu dret. Si l'hi troben l'obliguen a pagar la diferència igual que si viatgés assegut.

Tothom recordarà el piet llorissim que va promoure anys enrera el punt d'honor de dos passatgers, un ric i un pobre, però que tenien més que uns anys. La tesi dels mateixos fou que la línia de Sarrià a Les Planes té totes les característiques d'un ferrocarril i que hom hi devia acceptar les pràctiques de tots els carrils del món en quant a canvis circumstancials i justificats de classe. El punt de partida de la querrela, guanyada pels pobres, que va passar fins i tot al Tribunal Suprem, foren cinc cèntims que hom els exigí per haver-se assegut en un departament de segona, per trobar-se plens els de tercera. Ells no plegaven per "haver" sinó pel "no haver".

Ja d'això alguns ens jaixem que es veu les coses sequeuren pel mateix cau. Una companyia que té una perfecta organització carritaire se sent tramvia quan li convé. I per la insignificància que representa el superavit permet que dones i criatures vagin emmagatzemats com felzines en els cotxes democràtics, mentre el vagó de preferència roman desert.

Comprendriem que hom privés d'asseureu-re's als "terceraris" mentre hi ha passatgers "segondaris" drets. Però que hom els bari el pas i no els permeti ni romandre a peu dret vol dir que la Companyia vetlla tant pel privilegi dels passatgers acomodats o necessitats que tem que la presència de la ferrocarril empudregaria l'aire, que aquells respirin... i atò, francament, és una mica exagerat, avui que les classes socials s'aglutinen amb canyetes.

SCARAMOUCHE.

Recordatori de les Constitucions

Madrid, 29. — Ha acabat el repartiment als diputats de les capsetes amb l'exemplar recordatori de les Constitucions.

Es una capseta rodona, que porta les inicials R. E. o sia República Espanyola, i el nom del diputat. La capsa és de plata de baixa qualitat. Dintre conté un llibre rodo (com la capsa) amb tants fulls com articles. En resum, queda una cosa de bastant mal gust.

Pere Comes a La Falç

Demà, divendres, a les deu de la nit tindrà lloc a l'estatge de La Falç, Rambla de les Flors, 30, principal, una interessant conferència del senyor Pere Comes per tal de popularitzar la tasca d'Esquerra Republicana de Catalunya que realitza la seva minoria a l'Ajuntament de Barcelona.

La dissertació porta el títol de "L'obra municipal d'Esquerra Republicana a l'Ajuntament".

CRONICA POLITICA I PARLAMENTARIA

Ja s'ha repartit el dictamen de la Comissió tècnica de l'Estatut... Ara cal que dictaminem aviat la Comissió Parlamentària. Els representants catalans a la Comissió, senyors Xirau i Lluhi, apremien els seus companys. Si els treballs no esessin amb l'activitat necessària caldria adoptar la resolució en harmonia amb els compromisos que s'han contret.

Tornen a reproduir-se, confirmant una notícia i una crònica publicada per LA HUMANITAT, els rumors sobre el Càrtel d'Esqueres. Qui porta les gestions és el senyor Ballester qui, avui, pels passadissos del Congrés afirmava que tot va per bon camí. El senyor Ballester no creu en la possibilitat que Aliança Republicana es refermi i en el suposat apropament dels senyors Azaña al senyor Lerroux.

De crisi, res. Les algües estan tranquil·les. L'últim discurs d'Azaña al Congrés d'Acció Republicana, ha posat en clar els termes del problema. L'actual Govern no pot caure, ara, davant dels problemes plantejats per l'ofensiva d'un sol partit, sinó, en tot cas, per la conjunció d'agrupaments diversos. Ningú parla ja de crisi propera.

Aquesta setmana parlamentària serà molt encalmada. Setmanes precursors dels grans debats sobre l'Estatut i la reforma agrària. La sessió d'avui s'ha destacat amb un discurs d'Azaña sobre la nostra gestió a Àfrica, en la qual ha anunciat el projecte del Govern de suprimir el servei obligatori a Àfrica, creant un cos de voluntaris. La iniciativa ha estat acollida amb grans aplaudiments dels diputats i de les tribunes.

Madrid, 30-III-932.

L'ESTATUT DE CATALUNYA AL PARLAMENT

EL DIPUTAT SENYOR XIRAU ES OPTIMISTA

Madrid. — El diputat català senyor Xirau ha manifestat als periodistes que, examinant l'informe dels tècnics d'Hisenda amb el dels representants

També manifestà el senyor Bello que l'Esquerra es proposa mantenir íntegre l'Estatut a la Cambra i davant d'aquesta actitud hi ha la del diputat senyor Rojo Villanova, en la forma ja coneguda.

TRES VOTS PARTICULARS D'UN RADICAL

Madrid. — El diputat radical senyor López Golcochea presentarà tres vots particulars al projecte d'Estatut de Catalunya.

El primer es refereix a justícia, registradors i notariat; el segon, a ordre públic, i el tercer, a sanitat.

Els esmentats vots particulars seran sotmesos a la consideració de la minoria, per tal que aquesta autoritzi la presentació.

ELS D'ACCIO REPUBLICANA

Madrid. — La minoria d'Acció Republicana es reüní ahir, canviant impressions sobre l'Estatut Català i sobre el projecte de llei de reforma agrària.

A aquesta reunió hi assistí per primera vegada el diputat que abans era radical, senyor Pere Vilagós Gómez, actualment incorporat al partit.

EL QUE DIU EL SENYOR LLUHI

Madrid. — Ahir es tornà a reunir-se novament la Comissió d'Estatut. Segons manifestà el senyor Lluhi, ha estudiat l'informe dels tècnics de Finances sense haver-hi acord.

Avui tornaran a reunir-se novament. Un dels nostres companys s'entrevistà amb el senyor Lluhi, al qual féu diverses preguntes.

Quina impressió n'heu tret d'aquesta reunió?

—Cap, doncs encara ni tan sols molts dels membres de la Comissió havien rebut el dictamen, per la qual cosa no l'havien llegit.

—Quan creu vostè que la Comissió donarà el seu informe sobre el dictamen?

—Això depèn de moltes circumstàncies, però jo voldria que aquesta mateixa setmana fos lliurat el dictamen a la Mesa. Però jo dic que encara que és molt difícil que pugui ésser.

—Què li sembla a vostè la cam-

de la Generalitat, no hi ha grans discrepàncies fonamentals.

—Jo crec — ha dit — que la discussió de l'Estatut es farà amb gran serenitat i altura de mires per tots els partits republicans, que poden veure en l'Estatut una aspiració noblement sentida per tot el país i al qual cal donar una satisfacció. Unicament hi haurà oposició de grups isolats de la Cambra, sobretot dels senyors Alba, Rojo Villanova que, naturalment, per la seva posició política procuraran combatre'l per tots els mitjans.

L'Estatut no sortirà de l'òrbita del normal dintre de les aspiracions catalanes. Per exemple, en la qüestió d'en-senyança, nosaltres preferim el sistema bilingüe. En la qüestió d'ordre públic l'Estatut tindrà la resolució d'aquests problemes.

Recorda que alguns catalans demanen que se servís en la guarnició dels Cosos de la regió els fills de Catalunya. Els exaltats posaren el crit al cel, però després es reconegué que és just que es faci, perquè per exemple a Madrid poden quedar-se a servir els d'allí i així en totes les regions.

La discussió de l'Estatut durarà almenys un mes, i acaba dient que tenia la convicció que seria aprovat sense grans modificacions, encara que en certs moments la discussió es faci apassionada.

L'ESTUDI DE LA PART FINANCIERA DE L'ESTATUT

Madrid. — La comissió parlamentària que entén en l'examen dels estatuts, es reüní ahir tarda per tal d'estudiar l'informe que, sobre la part financiera de l'Estatut de Catalunya, han emès els delegats catalans.

No s'adoptaren acords en vista que alguns dels membres de la comissió no havien tingut temps d'estudiar detalladament el dit informe.

DECLARACIONS DEL SR. BELLO

Madrid. — El diputat d'Acció Republicana, senyor Lluís Bello, ha manifestat que els vocals que formen la comissió de l'Estatut de Catalunya, han acordat consultar llurs respectives minories sobre el criteri que han de seguir sobre els informes dels tècnics del Ministeri de Finances i de la Generalitat de Catalunya.

Una dona vivia sola en un bosc...

EL MON LI FEIA FASTIC

París, 2^a. — Fa alguns anys, Henriette DoDnally, abandonava el seu domicili i la seva família que habitava a Garches, i desapareixia.

Henriette Donally, digué en març, que volia trencar tota mena de relacions amb la nostra societat, a la qual considerava com corrompuda i execrable.

I tal dit tal fet.

Ha viscut durant diversos anys, una vida primitiva, salvatge, al bosc de Saint Cloud, dormint damunt dels arbres, o damunt de l'erba, menjant fruites i verdures i familiaritzant-se amb els hostes del bosc; encara hi fóra, el una malaltia que va declarar-se al cos de la solitària, no l'hagué obligada a posar-se en contacte amb aquesta civilització que tant avorria.

Uns excursionistes la varen trobar gegemant al peu del camí.

La portaren a l'hospital, on és cuidada pels metges i visitada per la seva família, que no pensaven pas veure-la mai més.

No vol parlar amb ningú, i és probable que un cop curada, tornarà al seu bosc, a la seva vida salvatge.

PARIS, 2^a. — Fa alguns anys, Henriette DoDnally, abandonava el seu domicili i la seva família que habitava a Garches, i desapareixia.

Henriette Donally, digué en març, que volia trencar tota mena de relacions amb la nostra societat, a la qual considerava com corrompuda i execrable.

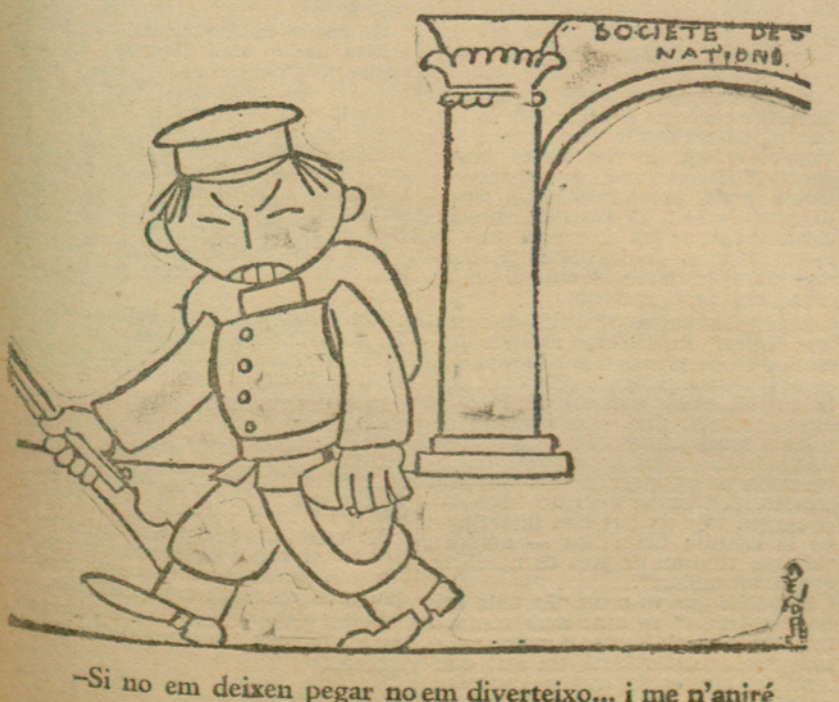
I tal dit tal fet.

Ha viscut durant diversos anys, una vida primitiva, salvatge, al bosc de Saint Cloud, dormint damunt dels arbres, o damunt de l'erba, menjant fruites i verdures i familiaritzant-se amb els hostes del bosc; encara hi fóra, el una malaltia que va declarar-se al cos de la solitària, no l'hagué obligada a posar-se en contacte amb aquesta civilització que tant avorria.

Uns excursionistes la varen trobar gegemant al peu del camí.

La portaren a l'hospital, on és cuidada pels metges i visitada per la seva família, que no pensaven pas veure-la mai més.

No vol parlar amb ningú, i és probable que un cop curada, tornarà al seu bosc, a la seva vida salvatge.

—Si no em deixen pegar no em diverteixo... i me n'aniré

PARIS, 2^a. — Fa alguns anys, Henriette DoDnally, abandonava el seu domicili i la seva família que habitava a Garches, i desapareixia.

Henriette Donally, digué en març, que volia trencar tota mena de relacions amb la nostra societat, a la qual considerava com corrompuda i execrable.

I tal dit tal fet.

Ha viscut durant diversos anys, una vida primitiva, salvatge, al bosc de Saint Cloud, dormint damunt dels arbres, o damunt de l'erba, menjant fruites i verdures i familiaritzant-se amb els hostes del bosc; encara hi fóra, el una malaltia que va declarar-se al cos de la solitària, no l'hagué obligada a posar-se en contacte amb aquesta civilització que tant avorria.

Uns excursionistes la varen trobar gegemant al peu del camí.

La portaren a l'hospital, on és cuidada pels metges i visitada per la seva família, que no pensaven pas veure-la mai més.

No vol parlar amb ningú, i és probable que un cop curada, tornarà al seu bosc, a la seva vida salvatge.